

Implementatieplan Hervormingsagenda Jeugd Regio Noord-Limburg

Inclusief prioriteiten 2024 ('rode daden')

1. Aanleiding

In de jeugdzorgregio Noord-Limburg werken we dagelijks aan verbetering van de ondersteuning en hulp aan jeugdigen en gezinnen. Het 'Regionaal Beleidsplan Jeugd 2022 en verder' is daarbij leidend. Daarnaast spelen er diverse (landelijke) ontwikkelingen waar we mee aan de slag zijn of waar wat in wordt verwacht van de regio. Op 19 juni 2023 is de [Hervormingsagenda Jeugd](#) (weblink) vastgesteld en ondertekend. De Hervormingsagenda Jeugd bevat een pakket aan afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Er zijn maatregelen beschreven om de kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp te verbeteren. Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet gericht op een duidelijkere afbakening waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Gemeenten zijn verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen zodat deze beter beschikbaar is en blijft. Er wordt werk gemaakt van uniformering om administratieve lasten te verminderen. Gemeentelijke toegangsteams worden versterkt, de samenwerking met het onderwijs verbeterd en uithuisplaatsingen teruggedrongen.

Dit Implementatieplan is geschreven vanuit de beschikbare informatie. Voor zover daar vanuit de landelijke en regionale implementatie aanleiding toe is zal dit document verder worden aangevuld. Dit Implementatieplan gaat in op de voorgeschiedenis, het landelijke proces, de inhoud van de Hervormingsagenda, de regionale stand van zaken en de rode draden (prioriteiten) voor 2024.

2. Voorgeschiedenis

De Hervormingsagenda Jeugd kent een lange voorgeschiedenis. Sinds de invoering van de Jeugdwet in 2025 worden gemeenten geconfronteerd met financiële tekorten die een belemmering zijn om passende en toegankelijke jeugdzorg te organiseren. Dit heeft er mede toe geleid dat de transitie is gelukt maar de beoogde transformatie in de jeugdzorg moeizaam van de grond kwam. Dit is één van de conclusies in de Eerste evaluatie Jeugdwet (ZonMw, januari 2018). Vanwege de achterblijvende transformatie in combinatie met de financiële tekorten is er een arbitragecommissie ('Commissie van Wijzen') in het leven geroepen door het Rijk en de VNG. In haar rapportage 'Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg' (18 mei 2021) doet de arbitragecommissie een aantal aanbevelingen. Om hier handen en voeten aan te geven is initiatief genomen tot de Hervormingsagenda Jeugd. Deze is opgesteld door een Vijfhoek van betrokken (branche)organisaties: cliëntenorganisaties, beroepsverenigingen van jeugdprofessionals, brancheorganisaties van aanbieders, VNG en de Rijksoverheid. De Hervormingsagenda Jeugd kent een looptijd tot 2028 en bevat een besparingsopgave oplopend tot € 1 miljard structureel.

3. Landelijke voorbereiding op de implementatie

De VNG heeft aangekondigd de kennisdeling tussen gemeenten te willen bevorderen door goede voorbeelden in beeld te brengen die bijdragen aan het realiseren van de Hervormingsagenda Jeugd. Daarnaast worden er handreikingen opgesteld op diverse thema's. Het ministerie van VWS staat aan de lat voor een aantal stappen zoals het indienen van het wetsvoorstel Wet beschikbaarheid zorg voor jeugdigen (verwacht einde 2024), dat nodig is om thema's zoals de reikwijdte van de jeugdhulpplicht duidelijkheid te krijgen.

Het landelijk [Implementatieplan voor de Hervormingsagenda Jeugd](#) (weblink) is op 16 november 2023 vastgesteld. Dit geeft op hoofdlijnen inzicht in de stappen die gezet moeten worden bij de uitvoering van de verschillende maatregelen. De handreiking [Uitvoering maatregelen Hervormingsagenda Jeugd](#) (weblink) is door de VNG gepubliceerd op 6 december 2023 en geeft een aantal handvatten om met de maatregelen aan de slag te gaan.

Als eerste van een serie inhoudelijke handreikingen is op 29 maart 2024 het richtinggevend kader [Stevige Lokale Teams](#) (weblink) door de VNG gepubliceerd.

4. Regionale voorbereiding op de implementatie

In voorbereiding op de besluitvorming over de Hervormingsagenda Jeugd is binnen de jeugdzorgregio Noord-Limburg diverse keren ambtelijk afstemming geweest. Er zijn reacties gegeven op de Hervormingsagenda Jeugd en het wetsvoorstel dat in consultatie was. In opmaat naar de besluitvorming is bestuurlijk en ambtelijk gesproken over de standpuntbepaling. Parallel hieraan is diverse keren met de andere Limburgse jeugdzorgregio's en in de J42 afstemming geweest.

Op verzoek van het ministerie van VWS is in december 2023 de zelfscan robuuste regio's ingediend en in februari 2024 de regionale en lokale startfoto's. Dit heeft onder andere geleid tot een gesprek met het ministerie van VWS en onderzoeksbureau AEF over het proces robuuste regio's op 17 april 2024. De uitkomsten van het traject robuuste regio's volgen in de zomer 2024.

Onder begeleiding van het Ketenbureau i-Sociaal Domein is op 23 februari 2024 een startbijeenkomst geweest over de Hervormingsagenda Jeugd. Hierin waren bijna alle ketenpartners vertegenwoordigd die een rol spelen in de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Dit Implementatieplan dient als vertrekpunt om het vervolggelbesprek te voeren. Het Ketenbureau heeft bij de verspreiding van de analyse van de startfoto Noord-Limburg (maart 2024) terecht geconstateerd dat op het moment van opstellen van dit Implementatieplan er veel tijd en aandacht vanuit Noord-Limburg gaat daar de continuïteit van het zorglandschap jeugd, los van overige lopende zaken.

Op basis van de inzichten die zijn opgedaan met het invullen van de genoemde vragenlijsten, de startbijeenkomst en de beschikbare handreikingen is dit implementatieplan voorbereid.

5. Rode draden 2024

In het Portefeuillehoudersoverleg Vitaal en Gezond (PHO V&G) van de regio Noord-Limburg zijn op 14 december 2023 de rode draden voor 2024 geaccordeerd. Voordat we in gaan op de thema's uit de is het van belang om eerst de rode draden te schetsen. Vervolgens beschrijven we in deel 6 de thema's uit de Hervormingsagenda Jeugd en in hoeverre deze samen hangen met de regionale rode draden. Eerst beschrijven we de achtergrond van de rode draden en vervolgens is per thema beschreven op welke wijze de rode draden in 2024 worden opgepakt.

5.1 Totstandkoming van de rode draden

Vanuit de wens om meer focus aan te brengen in alle initiatieven, wensen en werkzaamheden vond er op 9 november 2023 een bestuurlijke heisessie in Noord-Limburg plaats. De belangrijkste vraag was: "Waar richten we ons in 2024 als regio Noord-Limburg op in het jeugddomein?". Voor de sessie waren de portefeuillehouders Jeugd en de Regionale werkgroep (RWG) jeugd uitgenodigd, evenals enkele leden van het Programmateam Vitaal en Gezond en twee managers uit de regio. De heisessie vond plaats op basis van de huidige kaders: het Regionaal Beleidsplan jeugd 2022 e.v., de Hervormingsagenda jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Via een interactieve discussie heeft dit veel inbreng voor de taken van de RWG jeugd in 2024 opgeleverd. Tijdens deze

heisessie zijn vier rode draden voor 2024 opgehaald. Deze zijn geaccordeerd in het PHO V&G op 14 december 2023. Daar is als belangrijkste thema Toegang benoemd. Afgesproken is de rode draden verder uit te werken en terug te brengen op de bestuurlijke tafel (PHO V&G).

Het gaat om de volgende vier rode draden:

1. Verdere samenwerking tussen de gemeentelijke toegangen
2. Samenwerking met Midden-Limburg
3. Preventie, vroegsignalering en een sterke omgeving.
4. Doorontwikkeling zorglandschap jeugd

5.2 Relatie met de Hervormingsagenda Jeugd

De rode draden voor 2024 komen overeen met de thema's in de Hervormingsagenda waar gemeenten primair zelf voor aan de lat staan, zoals ook is opgenomen in het landelijke Implementatieplan Hervormingsagenda Jeugd. Hieronder staan de hoofdthema's uit de Hervormingsagenda op een rij. Het nummer dat er achter staat verwijst naar de bovenstaande nummering van de draden.

- Reikwijdte: jeugdhulpplicht voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen (1, 2, 3, 4)
- Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen zoals onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid (1, 3, 4)
- Stevige lokale teams en toegang (1)
- Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk (4)
- Kwaliteitsverbetering en blijvend leren (1, 4)
- Verbeteren van de organisatie van inkoop van specialistische jeugdzorg (2, 4)
- Eenvoudigere uitvoering van inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking (2, 4)
- Verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring (4)

5.3 Thema 1: Verdere samenwerking tussen de gemeentelijke toegangen

De behoefte is uitgesproken om de werkwijzen van de gemeentelijke toegangen beter op elkaar af te stemmen, rekening houdend met de Hervormingsagenda en het Toekomstscenario. Hierbij is nog nader onderwerp van gesprek:

- Hoe geven we in onze regio invulling aan Stevige Lokale Teams (Hervormingsagenda)?
- Hoe we zien de samenwerking rondom de toegang tot specialistische hulp en complexe casuïstiek?
- Hoe gaan we om met verschillen tussen gemeenten en lokale kwetsbaarheid (personele capaciteit)?

Vanuit de Hervormingsagenda hebben we de opdracht dat jeugdigen en hun ouders voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht moeten kunnen, onder meer door het inzetten van stevige lokale teams. Dat zijn teams met voldoende kennis en expertise en verbinding met specialistische hulp. Teams die met ouders en jeugdigen kijken naar wat echt nodig is. Die niet alleen toegang verlenen, maar zelf lichte hulp verstrekken, gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht van gezinnen en jongeren. Ze doen dit in goede verbinding met de lokale voorzieningen die beschikbaar zijn voor het brede sociaal domein, en in verbinding met welzijn, (kinder)opvang en onderwijs, volwassenen-ggz en ggz-ondersteuning, die bij voorkeur in de wijk aanspreekbaar en inzetbaar is. Er blijft ruimte voor diversiteit in de wijze waarop gemeenten deze functies borgen in hun lokale infrastructuur.

Beschrijving van de huidige situatie

Elke gemeente in Noord-Limburg heeft de toegang¹ tot jeugdhulp georganiseerd op een manier die bij die gemeente past. Gemeenten maken zelf beleidskeuzes over inrichting, organisatie en werkwijze en zijn daarbij zelf volledig 'in control'. Er zijn dus zeven gemeentelijke toegangen tot jeugdhulp in Noord-Limburg. Omdat het gaat over de directe dienstverlening richting de eigen inwoners willen gemeenten die vrijheid en controle ook behouden. Tevens is het daarmee beter mogelijk om aan te sluiten bij de lokale situatie in wijken en kernen en zo de eigen toegang te verbinden aan het lokale vrijwillige en professionele netwerk en de sociale basis. Omdat deze verbindingen cruciaal zijn voor preventie, normaliseren, het verbinden van vrijwillige ondersteuning en professionele zorg en het ombuigen van de groei van specialistische jeugdhulp willen gemeenten deze voordelen van een op lokaal niveau georganiseerde toegang ook behouden.

Tegelijkertijd werken veel zorgaanbieders en ketenpartners gemeente- en zelfs regio-overstijgend. Deze partners geven regelmatig aan dat het lastig is dat er zeven verschillende toegangen zijn in Noord-Limburg met hun eigen werkwijzen, instructies en voorkeuren. Het is voor hen soms lastig daaraan te voldoen, het maakt hun zoektocht naar passende jeugdhulp soms extra ingewikkeld en het verhoogt de administratieve lasten. Vooral zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen laten regelmatig dit geluid horen. Gemeenten erkennen dit ook en proberen hierop stappen te zetten, onder meer door het uniformeren van werkprocessen en formats.

Verder zien we dat de samenwerking tussen gemeenten en zelfs regio's op het gebied van de toegang tot jeugdhulp, vooral bij de (meest) specialistische jeugdzorg, de laatste jaren meer vorm krijgt. Zo is er de Beschermingsafdeling Jeugd bij de gang naar het gedwongen kader, het Regionaal Expertteam voor meedenken bij complexe zorgvragen en is er de Bijzondere Toegang bij segment 1 (opname vervangende behandeling en behandeling met verblijf). Deze laatste is samen met Midden-Limburg. Dat geldt ook voor de (toegang tot de) crisishulp die Noord en Midden samen hebben vormgegeven.

Ook zien we soms de noodzaak om met elkaar samen te werken om bij specialistische taken die relatief weinig worden ingezet. Een goed voorbeeld is de jeugdzorgplus (gesloten jeugdzorg): afhankelijk van de omvang van de gemeente hebben onze toegangen maar met heel weinig (soms zelfs geen) casussen per jaar te maken. Het is dan ook niet goed mogelijk om de juiste expertise en routine op te bouwen om efficiënt met deze casussen om te gaan.

Daarnaast is er een krapte op de arbeidsmarkt, ook voor toegangsmedewerkers. Hierin zouden we met elkaar de samenwerking kunnen opzoeken. Onder meer door te kijken of bepaalde expertise tussen de zeven gemeenten kan worden gebundeld of gedeeld in een netwerk van goed toegeruste toegangsmedewerkers die waar nodig samenwerken en op elkaar kunnen terugvallen (advies, leren en 'achtervang').

In het algemeen kunnen we stellen dat:

- Gemeenten lokaal invloed willen houden op de organisatie en vormgeving van de gemeentelijke toegang tot jeugdhulp, vooral vanuit het oogpunt 'goede dienstverlening aan de eigen inwoners' en een goede verbinding met lokale partners, netwerken en de sociale basis;
- Hoe specialistischer de jeugdhulp is, hoe groter de noodzaak en bereidheid om als gemeenten samen te werken bij het vormgeven van (de toegang tot) deze jeugdhulp.

¹ Hierbij kijken we nu alleen even naar de gemeentelijke toegang. Toegang tot jeugdhulp is er op basis van de Jeugdwet ook via onder meer huisartsen, jeugdartsen, medische specialisten en gecertificeerde instellingen.

Relatie met landelijke ontwikkelingen

- Hervormingsagenda Jeugd: de opgave om te komen tot stevige lokale teams.
- Het richtinggevend Kader Toegang, Lokale Teams en Integrale Dienstverlening.
- Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming: vormen van regionale veiligheidsteams en versterken lokale teams met focus op veiligheid.
- Kwaliteitskader Werken aan Veiligheid voor Lokale Teams en Gemeenten.

Hieruit volgen (zachte of harde) 'eisen' waaraan de gemeentelijke toegangen en de regionale samenwerking op dit punt moeten voldoen.

Het zijn ontwikkelingen die elkaar procesmatig en inhoudelijk overlappen of raken. Deze landelijke ontwikkelingen richten zich allemaal op domeinoverstijgende samenwerking. Voor Veiligheid en het Toekomstscenario geldt bovendien dat we deze ontwikkelingen vormgeven en aanjagen op de schaal van Noord- en Midden-Limburg.

Landelijke wordt er een "Verkenninginstrument Lokale Toegang" (VIT) ontwikkeld. Hiermee kunnen gemeenten inzicht krijgen in waar zij op de verschillende uitgangspunten ('eisen') staan. Ook krijgen zij handvaten per uitgangspunt hoe hier verder in te ontwikkelen. Ook zal het VIT slim gebruik maken en samenbrengen van wat er al is en goed werkt en hierop voortborduren. Dit instrument is naar verwachting in Q4 2024 beschikbaar. Eerder zou dit instrument in april 2024 komen. Dit laat dus nog even op zich wachten.

Uitgangspunten bij de verdere uitwerking

1. Gemeenten maken zelf beleidskeuzes over inrichting, organisatie en werkwijze en zijn daarbij zelf volledig 'in control'. Het draait dus om 'samenwerken in het bestaande netwerk'.
2. Gemeentelijke toegangen in de regio staan voor elkaar open om van elkaar te leren over de tips en tops van de inrichting, organisatie en werkwijzen zoals het in elke gemeente is georganiseerd.
3. We bepalen samen met andere verwijzers en aanbieders waar we verder kunnen/moeten uniformeren en wat daarbij prioriteit heeft.
4. Het betreft een gezamenlijke uitwerking vanuit het Programma SOIV, de regionale werkgroep jeugd en de regionale werkgroep toegang. Tevens is vanwege de domeinoverstijgende aanpak verbinding met de domeinen Wmo, Participatie en Geweld in Afhankelijkheidsrelaties/Toekomstscenario noodzakelijk. Cruciaal bij dit thema is de samenwerking tussen regionale werkgroep toegang en regionale werkgroep jeugd. Hierbij is aandachtspunt dat er een betere schakel komt tussen beleid en toegangen (regionaal).
5. Oog voor draagvlak bij gemeenten, andere verwijzers, jeugdhulpaanbieders en andere partners;
6. De uitkomsten van de evaluatie van de raamovereenkomsten Jeugd (zie ook onder rode draad Doorontwikkeling zorglandschap jeugd) en de vervolgstappen die hieruit volgen, kunnen gevolgen hebben voor de te maken keuzes.
7. In het kader van de rode draad samenwerken met Midden-Limburg ligt er een kans om ambtelijk te verkennen met Midden-Limburg wat we hierin samen kunnen doen.

Cruciale succesfactoren

Om een lokale doorontwikkeling aan te jagen en de verandering in de lokale uitvoeringspraktijken echt tot stand te laten zijn de volgende factoren van belang:

1. Integraal eigenaarschap op alle niveaus: Integraal (domeinoverstijgend) eigenaarschap (bestuur-beleids-uitvoering) is noodzakelijk wil je dit kunnen laten slagen.

2. Uitgangspunten/kaders duurzaam implementeren. Met alleen een vertaling naar een regionale aanpak zijn we er niet. Om afspraken te bestendigen is het nodig dat in elke gemeente duidelijk is wat er met de afspraken wordt gedaan en wie daarop aanspreekbaar is.

Opdrachtformulering

- Organiseer een aantal sessies met vertegenwoordigers van alle gemeentelijke toegangen op alle leefgebieden, om met elkaar te verkennen en te bespreken wat in elke gemeente de stand van zaken is met betrekking tot de 13 basiskennmerken van toegang en lokale teams uit het Richtinggevend kader Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening. Betrek hierbij ook de beelden bij samenwerking van toegangen rondom specialistische hulp die weinig voor komt. Het gaat daarbij om vraagstukken zoals: hoe faciliteer je je mensen, hoe ga je om met mandaat, hoe wordt er integraal samengewerkt, hoe beter samen te werken in de regio en elkaar uit te helpen.
- Bekijk of er gezamenlijke opgaven zijn, waarmee we in de regio een basis kunnen bouwen: Kijk of daaruit een regionale visie kan worden geformuleerd van waaruit we willen werken.
- Koppel de resultaten daarvan in een discussiestuk in het derde kwartaal 2024 terug aan het PHO V&G
- Kom in het vierde kwartaal van 2024, met de uitwerking van de visie in een concrete aanpak naar het PHO V&G, met daarin aandacht voor onder meer:
 - De uitkomsten van het discussiestuk
 - De uitkomsten van het “Verkenninginstrument Lokale Toegang” (VIT) (naar verwachting in Q4 2024)
 - Een uitwerking van bij welke vormen van specialistische jeugdhulp we de samenwerking in de regio nodig vinden en met welke prioriteit, en hoe die samenwerking er dan uit moet zien:
 - Hoe de netwerksamenwerking eruit kan zien (mogelijke scenario's);
 - Eigenaarschap en een duurzame implementatie

De projectleider Sturing Opgaven Individuele Voorzieningen (SOIV) wordt gevraagd om een coördinerende rol te vervullen bij de uitwerking van deze opdrachten. Dit zal worden uitgewerkt in overleg tussen de Regionale werkgroep Toegang en de Regionale werkgroep Jeugd.

5.4 Thema 2: Samenwerking met Midden-Limburg

De wens is uitgesproken om samen met Midden-Limburg (West en Oost) op te trekken in het jeugddomein. Dat betekent dat we onderzoeken hoe we de samenwerking (verder) willen vormgeven. De samenwerking is tot nu toe vanuit de inhoudelijke wens ontstaan. Belangrijk is om tot een solide basis te komen waarop de samenwerking tussen Noord- en Midden-Limburg gestoeld is. Hiervoor is het nodig onze ambities over de (boven)regionale samenwerking te formuleren en in beeld te brengen wat dat vereist vanuit Noord- en Midden-Limburg. Het doel is het realiseren van een goede basis voor verdere samenwerking, passend bij onze visie op het jeugdhulplandschap, de Hervormingsagenda en het Toekomstscenario.

Het PHO V&G heeft op 14 december 2023 aangegeven dat voor deze rode draad op korte termijn geen extra inspanning van de RWG jeugd wordt gevraagd, en aangesloten dient te worden bij bestaande inhoudelijke ontwikkelingen.

Beschrijving van de huidige situatie

Op dit moment formeel overleg plaats tussen de 14 wethouders jeugd van Noord- en Midden-Limburg als het gaat over Segment 1 en Crisis (Stuurgroep). Daarnaast treft men elkaar via het AB van de MGR en overleggen rondom de GGD, jeugdzorgplus en het gedwongen kader. Ook vinden er op ad hoc basis regelmatig bestuurlijke overleggen plaats.

Ambtelijk werken de regio's op tal van onderwerpen met elkaar samen.

Op het moment van opleveren van dit document zijn er twee onderzoeken in de afrondende fase, die de samenwerking met Midden-Limburg betreffen.

- Governanceonderzoek van de MGR, gericht op de vraag hoe te komen tot een nieuwe gemeenschappelijke regeling (GR) per 2026, waarin helder wordt of en hoe de Midden-Limburgse gemeenten deel uit maken van de GR.
- Onderzoek vanuit het Regiobureau Noord-Limburg naar de mogelijkheden voor één gezamenlijk PHO Sociaal Domein van Noord- en Midden-Limburg.

Om te kunnen bepalen waar we ons op willen richten en daarvoor nodig is, zullen we met elkaar eerst een aantal stappen moeten zetten. We hanteren twee uitgangspunten om af te bakenen waar we vooral op willen focussen:

- Hoe specialistischer en zeldzamer², hoe groter de noodzaak om hierbij samen op te trekken.
- Thema's die voortvloeien uit de Hervormingsagenda en/of het Toekomstscenario, dus bijvoorbeeld de netwerksamenwerking bij casussen waar veiligheidsrisico's zijn.

De uitwerking van deze rode draad hangt nauw samen met die van de eerste rode draad.

Relatie met landelijke ontwikkelingen

- Hervormingsagenda Jeugd: om te komen tot robuuste jeugdzorgregio's loopt er een landelijk proces onder leiding van de VNG en AEF. Dit gaat over de schaalgrootte in combinatie met eisen aan de inkoop van (hoog)specialistische jeugdzorg en de daarbij benodigde (formele) structuur. Het ministerie van VWS neemt de uitkomsten op in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Deze AMvB ligt ter consultatie voor in het voorjaar van 2024. De uitkomsten van dit proces voor Noord-Limburg zijn van invloed op de stappen die we regionaal willen (of moeten?) zetten om te zorgen voor voldoende robuustheid in de uitvoering van de jeugdzorg.
- Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming: in het proces om te komen tot regionale veiligheidsteams is het van belang om afspraken te maken met bovenregionale partners (gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming).

Uitgangspunten bij de verdere uitwerking

Bij deze stappen maken we onderscheid maken tussen inhoud, proces en randvoorwaarden. Vanuit de regionale werkgroep jeugd houden we ons vooral bezig met het eerste punt (inhoud).

- *Inhoud:* Op welke gebieden willen we de samenwerking vooral versterken? Hebben we een gezamenlijk beeld van de doelen die we daarbij willen bereiken? Wat heeft de meeste prioriteit?
- *Proces:* Op drie niveaus elkaar beter leren kennen: bestuurders, managers, inhoudelijke disciplines (beleid en uitvoering).
- *Randvoorwaarden:* bestuurlijk en ambtelijk commitment.
Ambtelijk commitment (management, beleid én uitvoering): hierop verder verkennen wat de beelden en verwachtingen zijn en welke stappen nodig zijn om hier verder mee te komen.

Vastleggen hoe we samenwerken: hoe komen we tot goede opdrachten van wat er moet gebeuren? Hoe zorgen we voor gelijkwaardige bijdragen van alle regio's en alle gemeenten? Hoe organiseren we de samenwerking? En hoe zien de besluitvormingsprocessen eruit? Etc.

² Dit kun je op twee manieren uitleggen: het komt weinig voor of er is beperkt aanbod gezien de vraag.

Opdrachtformulering

Ondanks dat door het PHO V&G is aangegeven dat er geen directe actie van de RWG jeugd wordt gevraagd, kan met name de uitkomst van de robuustheidsscan ervoor zorgen dat we toch stappen moeten gaan zetten in een verdere samenwerking met Midden-Limburg. Ook de uitkomsten van de evaluatie van de raamovereenkomsten Jeugd (zie ook onder rode draad Doorontwikkeling zorglandschap jeugd) en de vervolgstappen die hieruit volgen, kunnen gevolgen hebben voor de te maken keuzes, evenals het governanceonderzoek dat door de MGR wordt uitgevoerd.

De opdrachtformulering luidt als volgt:

- Informeer het PHO V&G vóór de zomer van 2024 over het traject robuuste regio's en de stappen die ten aanzien van regionale samenwerking met Midden-Limburg gezet moeten worden.
- Doe hierin zo nodig een voorstel voor de (eventuele) vervolgstappen, waarbij zo mogelijk synergie wordt gezocht (verbinding leggen met het onderzoek van het Regiobureau naar samenwerking met Midden-Limburg en het governanceonderzoek van de MGR. Geef daarin aan waar de uitvoering van de vervolgstappen wordt belegd.

De uitwerking van deze opdrachten is belegd bij de Regionale werkgroep Jeugd onder coördinatie van de kartrekker Jeugd.

5.5 Thema 3: Preventie, vroegsignalering en een sterke omgeving.

Hier willen we sterker op inzetten in een verbinding met aangrenzende domeinen zoals gezondheid. Hiervoor wordt een opdrachtformulering opgesteld, waarbij ook gekeken wordt naar de opdracht die rondom dit thema volgt uit de Hervormingsagenda. Daarbij is het nodig scherp te krijgen wat we als regio doen in IZA en GALA en daarmee vanuit Jeugd een duidelijkere verbinding te leggen. Wat doen we hierin lokaal en wat pakken we regionaal op? Wat is er dan nog nodig vanuit jeugdhulpperspectief?

Beschrijving van de huidige situatie

Waarom zetten we in op preventie en een sterke omgeving? Omdat we geloven in de kracht van onze inwoners en onze gemeenschappen en daar dagelijks het bewijs van zien. Het past bij de verantwoordelijkheid die ieder heeft voor zijn eigen leven, bij onze gemeenschapszin en 'handen uit de mouwen' mentaliteit die onze regio kenmerken en bij het omzien naar en zorg(en) voor elkaar. We zijn overtuigd dat mensen het gezondst en gelukkigst blijven door actief bijdragen aan de samenleving, zich onderdeel voelen van de gemeenschap, zo lang mogelijk in de eigen omgeving kunnen wonen en elkaar daarbij helpen. We zien ook dat het in de toekomst anders moet, willen we passende zorg kunnen blijven bieden voor de meest kwetsbaren in onze samenleving. Door de vergrijzing neemt het aantal zorgvragen alleen maar toe. De mentale problemen bij jongeren groeien en de vraag naar jeugdhulp stijgt al decennia. Door stijgende prijzen neemt het aantal mensen dat in armoede leeft toe. En door de steeds complexere samenleving en snellere veranderingen dreigen grotere groepen niet meer mee te kunnen doen. Bovendien neemt het aantal werkenden per 65-plusser de komende 20 jaar verder af, waardoor er steeds minder professionele 'handen' zijn om al die zorgvragen het hoofd te kunnen bieden. Als we passende zorg en (inkomens)ondersteuning willen kunnen blijven bieden voor de meest kwetsbare inwoners, is een verschuiving nodig van zorg naar gezondheid en van professionele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen) naar een sterke, sociale basis en vitale kernen.

Relatie met landelijke ontwikkelingen

- Hervormingsagenda Jeugd: één van de kerndoelen is voldoende passende beschikbare jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen. Dit betekent een inperking van de

reikwijdte door hulp en ondersteuning (deels) anders te organiseren. De Hervormingsagenda heeft het over:

- Versterking van de pedagogische basis, zoals een toereikend aanbod aan basisvoorzieningen en een integrale benadering van preventiebeleid door middel van uitvoering van het GALA.
 - Problemen oppakken in de context van het gezin (netwerkversterking).
 - Inzetten van informele steunfiguren zoals Jouw Ingebrachte Mentor, buurtgezinnen, Eigen Kracht Centrale, burgervoorouders en/of steunouders, in combinatie met de samenwerking tussen informele en formele hulp.
 - (Lichte) ambulante hulp en ondersteuning zoveel als mogelijk vormgeven als (groepsgerichte) vrij toegankelijke voorziening. Hiervoor scherpt het Rijk de voorliggendheid in de Jeugdwet aan.
- IZA en GALA, waaronder een integrale benadering van preventiebeleid.

Uitgangspunten bij de verdere uitwerking

We zetten in op preventie en 'bouwen' we met inwoners en partners aan een sterke sociale basis en vitale kernen. Met sterke, sociale basis of sterke omgeving bedoelen we alle lokale verbanden, vrijwilligersverenigingen, inwonerinitiatieven en sociale netwerken aangevuld met voor iedereen toegankelijke voorzieningen in buurten, wijken en kernen. Denk bij dergelijke voorzieningen aan ontmoetingsplekken zoals gemeenschapshuizen, welzijnswerk, bibliotheken, onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzalen, vervoersinitiatieven, huisartsen, fysiotherapeuten, verloskundigenpraktijken, etc.

In de meeste gevallen is dit vooral een lokale aangelegenheid. Toch willen we kijken wat we hier regionaal aan kunnen toevoegen. Inwoners houden zich immers niet aan onze gemeentegrenzen en maken ook gebruik van voorzieningen in andere gemeenten. Zo gaan jeugdigen soms in een andere gemeente naar school (zeker bij het VO) of hebben inwoners een huisarts uit een andere gemeente. Ook is het niet efficiënt om overal 'het wiel opnieuw uit te vinden'. En hebben we regionaal een aantal gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd via het ontwikkelpotentieel in de raamovereenkomsten met de zorgaanbieders jeugd. We kunnen meer van elkaar leren en de verschillen zijn vaak minder groot dan we denken. Bovendien willen we doen wat werkt en dat dan ook breed uitrollen. Dus effectieve projecten/interventies inzetten, zoals we nu al doen rond het thema Kansrijke Start. Landelijke programma's en financieringsbronnen helpen hierbij en daar kunnen we als regio ons voordeel mee doen. Tot slot zijn al vele collega's bezig met thema's die de sociale basis raken, denk aan sport, cultuur, gezondheid, onderwijs, inwonerinitiatieven, veiligheid, etc.

We stellen voor om:

- Aan te sluiten bij bestaande initiatieven voor de diverse leeftijdscategorieën (jonge kind, basisschoolleeftijd, tieners en jongvolwassenen) en focus te houden op de effectiviteit;
- Oog te houden voor doorgaande lijnen (dus over alle leeftijdscategorieën heen) op het gebied van weerbaarheid en veerkracht als belangrijke basisvaardigheden in het leven.

Opdrachtformulering

De concrete opdracht bij deze rode draad luidt als volgt:

- Stel ambtelijk vanuit de regionale werkgroep jeugd een plan van aanpak op rond het thema preventie. Houd hierin rekening met de landelijke en regionale ontwikkelingen.
- Leg verbinding met andere beleidsterreinen in het licht van GALA, IZA en de Hervormingsagenda om zo optimaal als kan gebruik te maken van bestaande (beleids)capaciteit en de initiatieven die al lopen, met name op het vlak van gezondheid. Haak aan bij het initiatief vanuit het Programmteam V&G om ook regionaal en domeinoverstijgend preventie en gezondheid aan te pakken. Kom tot een gezamenlijk voorstel vanuit de raakvlakken.

- Kom als eerste stap tot een discussiestuk waarin als vertrekpunt voor de te maken keuzes aandacht is voor overeenkomsten en verschillen. Neem hierin een beschrijving op van de lopende initiatieven en de (overige) landelijke en regionale ontwikkelingen. Leg dit stuk in het vierde kwartaal 2024 voor aan het PHO V&G ter bespreking en doe hierin een voorstel voor de vervolgstappen.

De uitvoering van deze opdrachten is belegd bij de werkgroep preventie, die opereert onder de vlag van de Regionale werkgroep Jeugd.

5.6 Thema 4: Doorontwikkeling zorglandschap jeugd

We willen aan de slag met de doorontwikkeling van zaken die niet (goed) werken. Een evaluatie van de raamovereenkomsten jeugd is in april 2024 opgeleverd. Er wordt in kaart gebracht welke aanpassingen in de raamovereenkomsten nodig zijn. In enkele gevallen zijn dit waarschijnlijk kleine aanpassingen, en in een aantal gevallen wordt een nieuwe inkoop en contractering voorbereid omdat er zoals het er nu naar uitziet sprake van een wezenlijke wijziging. Er is sprake van een ambitieus tijdspad om ruimte te hebben voor tijdige voorbereiding en implementatie van een (mogelijk) nieuwe contractering. Parallel zien we dat de uitvoering van de lopende raamovereenkomsten veel tijd en capaciteit vraagt van onder andere beleid, toegansteams, backoffice, andere verwijzers en aanbieders.

Beschrijving van de huidige situatie

Op dit moment vindt er een evaluatie plaats van de raamovereenkomsten. Daarbij wordt gekeken naar verschillende onderwerpen zoals bekostigingsvorm, contractvorm- en voorwaarden, zorgdekking, tarifiering, segmentering en de inkoopdocumenten.

Relatie met landelijke ontwikkelingen

- Hervormingsagenda Jeugd: één van de kerndoelen is voldoende passende beschikbare jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen. De Hervormingsagenda heeft het over:
 - Inzetten op effectieve jeugdhulp in combinatie met sturen op trajectduur.
 - Verbinden van jeugdhulp met aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid.
 - Inzetten op verwijzingen naar gecontracteerd aanbod en minder naar niet-gecontracteerd aanbod.
 - Terugdringen van residentiële jeugdhulp: zo thuis als mogelijk.
 - Kwaliteitsverbetering en blijvend leren.
 - Verbeteren van de organisatie en inkoop van specialistische jeugdzorg.
 - Eenvoudigere uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking.
 - Verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring.

Op diverse onderdelen komt het Rijk met voorstellen voor vereenvoudiging en verbetering.

Aandachtspunten bij de verdere uitwerking

De doorontwikkeling van het zorglandschap valt uiteen in diverse lijnen. Hierin dient bij de uitwerking voldoende aandacht voor te zijn.

- Een projectmatige aanpak uitwerken voor het vergroten van de kwaliteit en effectiviteit van de jeugdzorg.
- Een regionale aanpak op het behalen van de ontwikkeldoelen (inclusief grip en sturing op kwaliteit, beschikbaarheid en kosten). Hierin ligt een relatie met de zeven uitgangspunten die zijn geaccordeerd in het PHO V&G van 21 september 2023.

- Vormgeven partnerschap: wat verstaan we daaronder en hoe geven we dit handen en voeten? Op welke zijn aanbieders in staat gedeeld eigenaarschap te tonen?
- Evaluatie raamovereenkomsten (gereed 1 april 2024) en de uitwerking daarvan. Dit spoor loopt tot in elk geval 1 januari 2026.
- Vanuit het thema continuïteit van (grote) zorgaanbieder loopt is er begin 2024 een proces opgestart met de andere Limburgse jeugdzorgregio's, het ministerie van VWS en de Jeugdautoriteit. Deze taskforce kijkt naar het Limburgse (jeugd)zorglandschap.
- Verdergaande vereenvoudiging en uniformering zowel ten aanzien van maatwerkvoorzieningen, werkwijzen en processen als ten aanzien van regionale organisatie (efficiënte inrichting van toegangs- en besluitvormingstafels en gremia). Het eerste loopt vooral via het project SOIV en het tweede via 'spaghetti'.

Hierbij liggen duidelijke verbinding met rode draden 1 (toegang) en 2 (samenwerking Midden-Limburg). Op onderdelen zal hierin verbinding gelegd moeten worden.

Een aantal inhoudelijke thema's die van belang zijn:

- Afbouw van (gesloten) verblijf;
- Ombouw naar kleinschaligheid;
- Voldoende alternatieven om punten 1 en 2 te realiseren;
- Tariefdiscussies;
- Discussies tussen aanbieders en gemeentelijke toegangsteams over indicaties zoals ureninzet en stapeling van producten.

Opdrachtformulering

De concrete opdracht bij deze rode draad luidt als volgt:

- Focus in 2024 op de lopende ontwikkelingen zoals hiervoor beschreven zoals de ontwikkeldoelen en de uitvoering van de lopende raamovereenkomsten. Hierbij wordt aangesloten op de tertiaalrapportage van de MGR. Tegelijkertijd zal in het licht van de twee opdrachten hierna een herprioritering nodig zijn: enerzijds lopende ontwikkeldoelen niet stil laten vallen gelet op het belang van de transformatie, anderzijds is het onvermijdelijk dat deze op een lager pitje belanden gelet op de beschikbare tijd en capaciteit bij gemeenten en aanbieders. Er is voor deze opdracht een gezamenlijke coördinerende rol vanuit de Regionale werkgroep Jeugd en de MGR.
- In 2024 wordt ingezet op de uitwerking van de gewenste aanpassingen die nodig zijn op basis van de evaluatie raamovereenkomsten. Deze dienen gerealiseerd en geïmplementeerd te zijn per 1 januari 2026. Het PHO V&G wordt hier periodiek over geïnformeerd. Er wordt voorjaar 2024 een projectleider aangesteld die een werkgroep aanstuurt bestaande uit diverse vertegenwoordigers van de gemeenten (uit diverse expertisegebieden) en de MGR.
- Er zal verbinding gezocht worden vanuit de taskforce continuïteit zorglandschap Limburg.

6. Uitwerking van de implementatie in Noord-Limburg

Met dit Implementatieplan Hervormingsagenda Jeugd Noord-Limburg geven de regiogemeenten een eerste aanzet voor de verdere uitwerking. Deze versie is het vertrekpunt om met partijen uit de Vijfhoek (Rijk, gemeenten, aanbieders, professionals en jeugdigen/gezinnen) het gesprek te voeren om concreet te maken welke (extra) inspanningen er plaats vinden. Welke partijen op welke moment worden betrokken verschilt per maatregel. De uitwerking wordt bestuurlijk voorgelegd. Zoals ook bij het invullen van de startfoto gemeld aan het ministerie van VWS en de VNG betekent het (extra) inzetten op maatregelen uit de Hervormingsagenda dat dit binnen de beschikbare tijd, capaciteit en middelen plaats dient te vinden. Parallel aan de uitwerking zal een nadere prioritering nodig zijn.

In de volgende paragrafen wordt per alinea een maatregel uit de Hervormingsagenda Jeugd beschreven. Hiervoor wordt het 'stoplichtmodel' gehanteerd.

De status geeft of er tot op heden inspanningen zijn geleverd die aansluiten bij de betreffende maatregel uit de Hervormingsagenda Jeugd. Dit staat nog los van de vraag of en zo ja welke extra inspanningen er regionaal worden verricht om de maatregelen te realiseren. In sommige gevallen is daarvoor eerst overleg met ketenpartners nodig, en in verschillende situaties vergt dit eerst een inspanning van het Rijk en/of de VNG.

In de volgende paragrafen wordt per hoofdlijn uit de Hervormingsagenda beknopt aangegeven wat de status is met behulp van het stoplichtmodel. De eerste uitwerking gaat per thema in op:

- Status: wat is er op het moment van schrijven van dit document bekend over de uitwerking van de maatregel.
- Ondersteuningsbehoefte: wat heeft de regio Noord-Limburg nodig om de maatregel te realiseren.
- Inspanningen regionaal: in alle gevallen is een nadere uitwerking nodig met regionale partijen uit de Vijfhoek.
- Externe partners: welke externe partners hebben (mogelijk) een rol.
- Prioriteit en tijdspad: aan de hand van laag/middel/hoog wordt geduid hoe dit lopende activiteiten raakt en of hierin een extra inspanning nodig is.

6.1 Reikwijdte: jeugdhulpplicht voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen

6.1.1 We voeren een maatschappelijke dialoog over normaliseren en versterken van het gewone leven.

		X

- Status: De Hervormingsagenda heeft het over een brede maatschappelijke dialoog. Dit is in 2023 landelijk opgestart. Hierop zijn geen regionale acties uitgezet.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio zijn we op dit onderdeel in afwachting van initiatieven van het ministerie van VWS en de VNG.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders, onderwijs, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis etc.
- Prioriteit en tijdspad: middel. We zijn in afwachting van initiatieven vanuit het Rijk. De invloed van gemeenten is beperkt omdat het gaat om een fundamentele maatschappelijke dialoog over wat je als inwoner zelf kan betekenen voor jezelf en je kind(eren), en in hoeverre de overheid in geval van problemen hierbij kan ondersteunen. Hier zetten we als regio geen (extra) acties op uit. Voor zover het normaliseren onderdeel is van preventie komt dit terug in andere maatregelen.

6.1.2 Ouderschap versterken en directe leefomgeving (de pedagogische basis) lokaal inrichten.

	X	

- Status: Dit is vooral lokaal belegd. Elke gemeente in de regio Noord-Limburg gaat hier op zijn eigen wijze mee om. Bestuurlijk is de ambitie afgesproken om toe te werken naar een breder

regionaal preventieplan. Het terugdringen van het gebruik van jeugdzorg, om voldoende, passende en toereikende ondersteuning beschikbaar houden van de groep die het nodig heeft, vraagt om langdurige investeringen op kwaliteit en binnen de beschikbare financiële middelen.

- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we behoefte aan voldoende tijd, capaciteit en middelen om duurzaam te investeren in de pedagogische basis.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: partijen in voorliggend veld en sociale basis.
- Prioriteit en tijdspad: hoog. Een sterke pedagogische basis is een voorwaarde om te zorgen dat de specialistische jeugdzorg beschikbaar blijft voor jeugdigen en gezinnen die dat echt nodig hebben (zie Hervormingsagenda Jeugd). Dit thema wordt in 2024 opgepakt in het kader van de rode draad preventie (paragraaf 5.3).

6.1.3 Problemen in de context van het gezin oppakken.

	x	

- Status: Als regio onderschrijven wij de ambitie om gezinsgericht te werken. De gezinsbenadering komt nog onvoldoende van de grond. Het is nodig om zowel binnen de gemeenten interne afspraken op elkaar aan te laten sluiten, als afspraken te maken met ketenpartners om de gezinsbenadering voorop te stellen.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we op dit thema behoefte aan goede voorbeelden uit het land.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis.
- Prioriteit en tijdspad: hoog. Een gezinsbenadering is nodig om problemen bij jeugdigen en gezinnen integraal aan te pakken, gericht op de oorzaken. Dit thema wordt in 2024 opgepakt in het kader van de rode draden in paragraaf 5 (toegang, preventie en zorglandschap).

6.1.4 Jeugdhulpplicht scherper duiden, afbakenen en richten.

	x	

- Status: Binnen de huidige wet- en regelgeving hebben we als regio de afgelopen jaren soms onderdelen uitgesloten van jeugdhulp die in het verleden wel werden vergoed. Dit is ook zo opgenomen in de raamovereenkomsten met de jeugdhulpaanbieders.
- Ondersteuningsbehoefte: Om de jeugdhulpplicht scherp af te bakenen is een wetswijziging nodig. Hiervoor zijn we in afwachting van het wetsvoorstel 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen', dat naar verwachting medio 2024 aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Dit betekent dat de implementatie hiervan niet vóór 2026 plaats zal vinden. In afwachting hiervan is er landelijk een concept handreiking afbakening reikwijdte opgesteld, waarvan de eerste versie nog niet geschikt is om regionaal uit te voeren. De VNG heeft verzocht om een nieuwe versie van deze handreiking op te stellen.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders, onderwijs, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis etc.
- Prioriteit en tijdspad: middel. Dit is een belangrijk onderwerp, de invloed van gemeenten is beperkt omdat aanpassingen in wet- en regelgeving nodig zijn.

6.1.5 Jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties zijn in het vizier van gemeenten en kunnen rekenen op een integrale aanpak.

	x	

- Status: Als regio Noord-Limburg is sinds de invoering van de Jeugdwet (2015) veel tijd en energie gestoken in het goed in beeld brengen van jeugdigen en gezinnen. Dit loopt steeds beter. Een integrale aanpak blijft in veel gevallen nog lastig. Dit vraagt een betere verbinding domeinoverstijgend binnen en buiten gemeenten. Het is nodig om zowel binnen als buiten de gemeenten afspraken op elkaar aan te laten sluiten, denk aan onderwijs, volwassenenzorg, werk & inkomen, etc.
- Ondersteuningsbehoefte: Aan de hand van de handreiking Uitvoering maatregelen Hervormingsagenda brengen we de ondersteuningsbehoefte nader in beeld.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, onderwijs, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis etc.
- Prioriteit en tijdspad: middel. Hoewel dit een belangrijk onderwerp is lopen er al initiatieven op lokaal niveau.

6.1.6 Jeugdhulp niet overal meer ingezet.

x		

- Status: Met deze maatregel wordt bedoeld het inzetten op het eigen netwerk (eigen kracht en inzet informele steun) als er sprake is van gebruikelijke zorg of wanneer een passende vrij toegankelijke voorziening beschikbaar is. Hier wordt standaard op ingezet door de lokale toegangsteams. Tegelijkertijd zijn aanvullende investeringen (kwaliteit, tijd, capaciteit en financieel) nodig om het vrij toegankelijke aanbod regionaal en lokaal te versterken.
- Ondersteuningsbehoefte: Goede voorbeelden in het land om het vrij toegankelijke aanbod te versterken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis etc.
- Prioriteit en tijdspad: middel. Dit thema wordt in 2024 opgepakt in het kader van de rode draad preventie (paragraaf 5.3).

6.1.7 (Lichte) ambulante hulp en ondersteuning wordt zoveel als mogelijk vormgegeven als (groepsgerichte) vrij toegankelijke voorziening (lichte toets, zonder beschikking).

		x

- Status: Het accent in de regio ligt de laatste jaren op een goede uitvoering van bestaande raamovereenkomsten met jeugdhulpaanbieders. We zien dat de beweging om een deel van de huidige jeugdhulp vrij toegankelijk beschikbaar te maken moeizaam verloopt. Dit komt mede doordat er lokale afspraken zijn met welzijnspartners in voorliggend veld en/of de sociale basis en (langlopende) contracten zijn gesloten met jeugdhulpaanbieders.

- Ondersteuningsbehoefte: Goede voorbeelden in het land om het vrij toegankelijke aanbod te versterken. Daarnaast kost het tijd en capaciteit om met ketenpartners afspraken te maken om de beweging naar 'voorliggend' te versterken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis etc.
- Prioriteit en tijdspad: middel. De beweging naar vrij toegankelijke voorzieningen is onderdeel van de rode draden preventie en zorglandschap (respectievelijk paragraaf 5.3 en 5.4).

6.1.8 Jeugdhulp die niet werkt, wordt niet meer ingezet en we vergroten de kennis over de effectiviteit van het aanbod.

	x	

- Status: In de kwaliteitseisen die onderdeel zijn van de regionale raamovereenkomsten met jeugdhulpaanbieders wordt uitgegaan van effectieve interventies.
- Ondersteuningsbehoefte: Er is behoefte aan methoden om beter zicht te krijgen op de effectiviteit van interventies om ook scherpere keuzes te maken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, Nederlands Jeugdinstituut, aanbieders, rechtstreekse verwijzers etc.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit is onderdeel van bestaande afspraken en wordt in 2024 meegenomen binnen de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.1.9 Sturen op de trajectduur.

x		

- Status: Met de invoering van de huidige regionale raamovereenkomsten (2022) met jeugdhulpaanbieders werken we op een aantal onderdelen³ met de trajectsystematiek. Deze kenmerkt zich door een vooraf afgesproken intensiteit in combinatie met looptijd. Deze systematiek stimuleert aanbieders om tijdig af te schalen en af te sluiten. Voor de onderdelen waarin niet met de trajectsystematiek wordt gewerkt, zoals segment 2 Wonen, is het sturen op looptijd geen doel.
- Ondersteuningsbehoefte: Er is behoefte aan voorbeelden uit het land om de grip op trajectduur te versterken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis etc.
- Prioriteit en tijdspad: middel. Het werken met trajecten op diverse onderdelen in de jeugdhulp impliceert dat er rekening wordt gehouden met trajectduur. Tegelijkertijd worden er regelmatig lang(er) lopende trajecten gevraagd. Dit verdient continue aandacht. Dit thema wordt in 2024 opgepakt in het kader van de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.2 Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid

³ Een deel van segment 3 Dagbesteding en dagbehandeling en geheel segment 4 Ambulant met uitzondering van de maatwerkproducten.

6.2.1 Problemen in de context van het gezin oppakken.

	x	

- Status: Als regio onderschrijven wij de ambitie om gezinsgericht te werken. De gezinsbenadering komt nog onvoldoende van de grond. Het is nodig om zowel binnen de gemeenten interne afspraken op elkaar aan te laten sluiten, als afspraken te maken met ketenpartners om de gezinsbenadering voorop te stellen.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we op dit thema behoefte aan goede voorbeelden uit het land.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis.
- Prioriteit en tijdspad: hoog. Dit wordt in samenhang met 6.1.3 opgepakt. Een gezinsbenadering is nodig om problemen bij jeugdigen en gezinnen integraal aan te pakken, gericht op de oorzaken. Dit thema wordt in 2024 opgepakt in het kader van de rode draden in paragraaf 5 (toegang, preventie en zorglandschap).

6.2.2 Onderwijs en kinderopvang.

	x	

- Status: Met beide samenwerkingsverbanden (primair en voortgezet onderwijs) zijn gesprekken gestart over onderlinge samenwerking en de verbinding onderwijs en (jeugd)zorg. Deze gesprekken lopen nog en dienen te leiden tot afspraken over een betere verbinding tussen onderwijs en (jeugd)zorg.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we op dit thema behoefte aan goede voorbeelden uit het land.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers etc.
- Prioriteit en tijdspad: hoog. Gelet op de knelpunten in het passend onderwijs en de inzet van jeugdhulp in veel gevallen verdient tot een hoge prioriteit. Tegelijkertijd kost het tijd om de onderlinge samenwerking te versterken en afspraken te maken over de (gecombineerde) inzet van onderwijs en jeugdzorg. Dit thema wordt in 2024 verder opgepakt en raakt de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.2.3 Volwassenen-ggz.

		x

- Status: In de Samenwerkingstafel zijn door gemeenten en zorgverzekeraar nog geen afspraken gemaakt over de verbinding tussen de jeugd- en de volwassenen-ggz. Kans hierin is dat er enkele jeugdhulpaanbieders gecontracteerd zijn die naast jeugd-ggz ook volwassenen-ggz bieden. Ook het Integraal Zorgakkoord (IZA) biedt hierin een kans.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we op dit thema behoefte aan goede voorbeelden uit het land.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: zorgkantoor/zorgverzekeraar, aanbieders, rechtstreekse verwijzers etc.

- Prioriteit en tijdspad: middel. Een goede samenwerking tussen jeugd- en volwassenen-ggz helpt om problemen samen het hoofd te bieden. Er liggen kansen in de uitwisseling van informatie maar ook samenwerking gelet op de huidige arbeidsmarkt.

6.2.4 Bestaanszekerheid.

		x

- Status: Dit is een thema dat aandacht verdient vanuit domeinoverstijgend werken. Om deze reden is dit ook een lokaal thema. Hierin zijn acties ondernomen door de afzonderlijke gemeenten, maar nog niet of beperkt in regionaal verband.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we op dit thema behoefte aan goede voorbeelden uit het land.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis etc.
- Prioriteit en tijdspad: hoog. Bestaanszekerheid wordt regelmatig genoemd als een oorzaak die leidt tot gezinsproblemen en grote invloed kan hebben op het gedrag van jeugdigen. Hier dient vooral ook lokaal aandacht voor te zijn.

6.2.5 18-/18+ problematiek.

		x	

- Status: Met aanbieders zijn afspraken gemaakt over het perspectiefplan ter voorbereiding op het bereiken van de leeftijd van achttien jaar. Signalen van inwoners wijzen erop dat dit nog onvoldoende loopt. Dit blijkt bijvoorbeeld ook uit signalen over zwerfjongeren. De overgang van 18- naar 18+ vraagt blijvende aandacht en verbetering.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we op dit thema behoefte aan goede voorbeelden uit het land.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis.
- Prioriteit en tijdspad: middel. Hoewel dit een belangrijk onderwerp is, kost het tijd om de aanpak 18-/18+ te versterken. Dit thema raakt onder andere de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.3 Stevige lokale teams en toegang

6.3.1 Convenant stevige lokale teams.

		x

- Status: Eind maart 2024 is het richtinggevend kader Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening door de VNG vastgesteld. Aan de hand van dit kader zal binnen de regio in beeld worden gebracht op welke wijze hier regionaal en lokaal invulling aan wordt gegeven. Dit thema komt terug in de rode draden (paragraaf 5).
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we behoefte aan expertise die ons kan helpen bij de uitwerking van het richtinggevend kader.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.

- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders, voorliggend veld inclusief sociale basis.
- Prioriteit en tijdspad: hoog. Stevige lokale teams zijn een voorwaarde om te komen tot de inzet van passende jeugdhulp. Dit thema wordt in 2024 opgepakt in het kader van de rode draad toegang (paragraaf 5.1).

6.3.2 Versterking opdrachtnemerschap (aanbieders) en opdrachtgeverschap (gemeenten): betrekken (specialistische) expertise bij lokale teams.

	x	

- Status: In de huidige raamovereenkomsten met jeugdhulpaanbieders zijn vanuit het product Consultatie en Advies afspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van expertise binnen het verwijzingsproces van de lokale toegangsteams. Als regio dienen we te onderzoeken welke aanvullende wensen en mogelijkheden er zijn om gewenste expertise anders te positioneren.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we behoefte aan goede voorbeelden uit het land en expertise die ons kan helpen bij de uitwerking van het richtinggevend kader.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers etc.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt vanuit andere thema's voldoende opgepakt en is onderdeel van de rode draden toegang (paragraaf 5.2) en zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.3.3 Verbinding huisarts

x		

- Status: De meeste gemeenten hebben afspraken met huisartsen over ondersteuning op hun praktijk via een praktijkondersteuner (POH-GGZ Jeugd) of specialistisch ondersteuner jeugd (SOJ). Dit werkt in de gemeenten naar tevredenheid.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we op dit punt momenteel geen concrete ondersteuningsbehoefte. Er is tijd en ruimte nodig om de verbinding met huisartsen te continueren en de resultaten in beeld te brengen.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt lokaal voldoende opgepakt.

6.3.4 Versterken samenwerking met informele steun(figuren).

	x	

- Status: Binnen de regio zijn de afgelopen jaren diverse initiatieven opgezet, zoals Jouw Ingebrachte Mentor (JIM), buurtgezinnen, steungezinnen en Steun door Jou⁴. Het versterken van deze beweging vraagt meer tijd. Aanvullend wordt er in de Hervormingsagenda onder andere gesproken over het normaliseren van voogdijondersteuning.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio hebben we tijd en ruimte nodig om de lopende initiatieven een vervolg te geven. Daarnaast is op dit thema behoefte aan goede voorbeelden uit het land van overige initiatieven.

⁴ Steun door Jou brengt gezinnen die steun nodig hebben en mensen die iets voor een ander willen betekenen bij elkaar.

- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis etc.
- Prioriteit en tijdspad: middel. Inzetten op netwerkversterking inclusief informele steun is één van de doelstellingen uit het Regionaal beleidsplan Jeugd 2022 e.v. Dit thema wordt in 2024 opgepakt in het kader van de rode draad preventie (paragraaf 5.3).

6.3.5 Verwijzing gecontracteerd aanbod.

	x	

- Status: Met de start van de huidige raamovereenkomsten (2022) zijn regionaal afspraken gemaakt over een eenduidige werkwijze van de inzet van niet-gecontracteerd aanbod. Het toepassen hiervan vraagt om nadere afspraken tussen en de medewerking van gemeenten, huisartsen, medisch specialisten, jeugdartsen, gecertificeerde instellingen en Raad voor de Kinderbescherming.
- Ondersteuningsbehoefte: Op dit thema is behoefte aan goede voorbeelden uit het land van nadere afspraken met rechtstreekse verwijzers.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis.
- Prioriteit en tijdspad: middel. Regionaal loopt het aantal verwijzingen naar niet-gecontracteerd aanbod begin 2024 op. Tegelijkertijd vraagt dit inzet in andere maatregelen om deze te kunnen realiseren. Dit is in 2024 onderdeel van de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

In de handreiking Uitvoering maatregelen Hervormingsagenda is een aantal mogelijke acties beschreven. Deze nemen we mee in de verdere uitwerking.

- ✓ Zorg ervoor / monitor dat het aanbod van jeugdhulp kwalitatief en kwantitatief toereikend is.
- ✓ Geef externe verwijzers (huisartsen, medisch specialisten, jeugdartsen en gecertificeerde instellingen) en de Raad voor de Kinderbescherming actief inzage in gecontracteerd aanbod en zorg ervoor dat deze informatie gemakkelijk te ontsluiten is.
- ✓ Maak afspraken met de Raad voor de Kinderbescherming over de onderlinge samenwerking bijvoorbeeld over meedenken in casussen waar de Raad voor de Kinderbescherming er niet uitkomt over passend (gecontracteerd) aanbod. Onderdeel van die afspraken kan zijn dat de Raad, indien er redenen zijn om in een advies af te wijken van het gecontracteerd aanbod, dit voorafgaand aan het geven van het advies met de gemeente te overleggen.
- ✓ Indien er in incidentele gevallen niet gecontracteerd aanbod moet worden ingezet, maak met een gecontracteerde aanbieders afspraken over het organiseren van deze zorg via onderaannemerschap.

6.3.6 Inzetten op vijf verbeteracties – waarborgen voor jeugdigen met een levenslange en levensbrede ondersteuning.

		x

- Status: Op dit onderwerp zijn regionaal geen specifieke acties ingezet.
- Ondersteuningsbehoefte: Er is behoefte aan goede voorbeelden uit het land hoe om te gaan met levenslange en levensbrede ondersteuning. Daarnaast is een goede afbakening tussen Jeugdwet en Wet langdurige zorg (Wlz) van belang. Evenals afspraken met het ministerie van

VWS en VNG hoe om te gaan met de inzet van hulpverlening voor jeugdigen met een bovengemiddeld intensieve ondersteuningsvraag.

- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: aanbieders, rechtstreekse verwijzers, voorliggend veld inclusief sociale basis.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit wordt momenteel niet als één van de grootste prioriteiten gezien. Dit thema is indirect wel onderdeel van de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.4 Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk

6.4.1 Uitvoeringstoets af- en ombouw gesloten jeugdhulp.

	x	

- Status: Binnen het landsdeel Zuidoost⁵ werken we samen met aanbieders aan de vastgoedtransitie voor de gesloten jeugdzorg en de ambitie om de gesloten jeugdzorg af te bouwen.
- Ondersteuningsbehoefte: Er is behoefte aan duidelijke regie op landelijk niveau om de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg verder handen en voeten te geven.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau.

6.4.2 Financiën transitie onder landelijke regie.

		x

- Status: In het financieel kader van de Hervormingsagenda is opgenomen dat de kosten die gepaard gaan met de af- en ombouw van residentiële jeugdhulp hieronder vallen. Dit gaat echter niet samen met de aard en omvang van de overige maatregelen.
- Ondersteuningsbehoefte: Gelet op de verwachte gevolgen van de af- en ombouw van zowel de open driemilieuvoorzieningen als de gesloten jeugdzorg zijn aanvullende afspraken met het ministerie van VWS en de VNG nodig over de financiering van de frictiekosten maar ook de structurele meerkosten.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau.

6.4.3 Investeren in alternatieve zorg mede ter voorkoming van uithuisplaatsing van jeugdigen.

	x	

- Status: Met de start van de raamovereenkomst voor segment 1 'Opname vervangende behandeling en behandeling met verblijf' zijn afspraken gemaakt over het investeren in alternatieve vormen van jeugdhulp. Binnen de bekostiging van deze raamovereenkomst

⁵ Landsdeel Zuidoost omvat de jeugdzorgregio's in Midden- en Oost-Brabant, evenals de jeugdzorgregio's in Noord- en Midden-Limburg.

dienen de gecontracteerde aanbieders hiervoor een plan van aanpak in te dienen. Het realiseren hiervan kost tijd.

- Ondersteuningsbehoefte: Het uitwerken en realiseren van afspraken over opname vervangende behandeling en het voorkomen van uithuisplaatsing van jeugdigen kost tijd en capaciteit. Aanvullend houden wij ons aanbevolen voor goede voorbeelden elders in het land.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: middel. Alternatieven zijn nog om de afbouw te realiseren. Dit vraagt onder andere verbinding met segment 1 'Opname vervangende behandeling en behandeling met verblijf'.

6.5 Kwaliteitsverbetering en blijvend leren

6.5.1 Een praktijk van kwaliteit in 2028: onderschrijven van de principes.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau.

6.5.2 Kwartiermaker, onderzoeksagenda en kennisinfrastructuur.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau.

6.6 Verbeteren van de organisatie en inkoop van specialistische jeugdzorg

6.6.1 Versterken van de regio's.

	x	

- Status: In december 2023 is de zelfscan robuuste regio's ingediend. Op 17 april 2024 heeft het gesprek plaats gevonden tussen de regio Noord-Limburg, het ministerie van VWS en onderzoeksbureau AEF over de resultaten.
- Ondersteuningsbehoefte: Als regio Noord-Limburg hebben wij behoefte aan tijd en ruimte om langs de inhoudelijke lijn de samenwerking met Midden-Limburg verder vorm te geven. Zonder tijdsdruk vanuit het landelijke proces.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: midden. Dit thema krijgt prioriteit vanuit de Rijksoverheid. De regio Noord-Limburg wil dit vooral aan laten sluiten op de bestaande en toekomstige samenwerking met andere jeugdzorgregio's. Focus op de inhoud en niet op het proces. In het licht van de

rode draad samenwerking met Midden-Limburg (paragraaf 5.2) pakken we dit in 2024 verder op.

6.6.2 Standaardiseren van inkoop, kwaliteit en administratie.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald. De uitwerking nemen we mee in het uitvoeren van de uitkomsten van de evaluatie raamovereenkomsten Jeugd (april 2024).
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau.

6.6.3 Inkopen op landelijke schaal.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken. Een logische samenhang en duidelijke afspraken over het regionaal versus het landelijk gecontracteerde aanbod worden momenteel gemist, maar zijn wel noodzakelijk.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau. De verbinding tussen regionaal gecontracteerd aanbod en landelijk gecontracteerd aanbod raakt de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.6.4 Regievoeren op regio-overstijgende transformatie

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald. Er wordt een voorstel uitgewerkt hoe bovenregionaal en landelijk regie kan worden gevoerd op de transformatie van (hoog) specialistische vormen van jeugdzorg. Gedeeltelijk vindt vanuit de regio Noord-Limburg al periodiek afstemming plaats met Midden- en Zuid-Limburg over regio-overstijgende thema's. Met andere omliggende regio's is dit er niet, anders dan ontmoeting via met name de J42-overleggen.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau. Waar aan de orde is dit bovenregionaal al wel onderwerp van gesprek, zoals de samenwerking segment 1 'Opname vervangende behandeling en behandeling met verblijf' met Midden-Limburg en de periodieke afstemming met ook Zuid-Limburg.

6.6.5 Onderzoek naar verevenen van risico's (tussen gemeenten onderling).

	x	

- Status: Dit thema veronderstelt dat onderlinge afspraken tussen gemeenten bijdragen om jeugdzorg beschikbaar te houden voor een zeer kleine groep kinderen en gezinnen in de meest kwetsbare omstandigheden. Noord-Limburg hanteert gedeeltelijk het

solidariteitsprincipe voor de bovenregionale jeugdvoorzieningen zoals jeugdbescherming, jeugdreclassering, gesloten jeugdzorg en crisishulp aan jeugdigen. Voor overige voorzieningen is dit momenteel geen onderwerp van gesprek. Dit thema sluit aan op het uitvoeren van de uitkomsten van de evaluatie raamovereenkomsten Jeugd (april 2024).

- Ondersteuningsbehoefte: Niet van toepassing.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema vraagt onder andere een landelijke kijk op hoe dit thema wordt aangejaagd.

6.7 Eenvoudigere uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking

6.7.1 Standaardisatie van regionale en landelijke inkoop.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald. Als regio sluiten we aan bij de huidige landelijke standaarden in overleg met het Ketenbureau i-Sociaal Domein. Dit thema sluit aan op het uitvoeren van de uitkomsten van de evaluatie raamovereenkomsten Jeugd (april 2024).
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau. Wel raakt dit de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.7.2 Verdergaande standaardisatie van contracten en contractmanagement.

- Status: Als regio sluiten we aan op de contractstandaarden Jeugd, deze worden sinds 2023 op nieuwe contracten toegepast. Dit thema sluit aan op het uitvoeren van de uitkomsten van de evaluatie raamovereenkomsten Jeugd (april 2024).
- Ondersteuningsbehoefte: Niet van toepassing.
- Inspanningen regionaal: Niet van toepassing.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau. Wel raakt dit de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.7.3 Verminderen administratieve lasten voor professionals: tijdschrijven en microsturing stoppen.

	x	

- Status: In de huidige raamovereenkomsten met jeugdhulpaanbieders (2022) is op de eerder genoemde onderdelen gekozen voor een trajectfinanciering. Doordat geen verantwoording op intensiteit nodig is, is de lastendruk verminderd. Desondanks zijn er ook wensen om op onderdelen wel weer afspraken te maken op basis van ingezette intensiteit (pxq). Dit thema sluit aan op het uitvoeren van de uitkomsten van de evaluatie raamovereenkomsten Jeugd (april 2024).
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn afhankelijk van landelijke voorstellen die helpen bij het verminderen van de administratieve lasten.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.

- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdsplan: midden. Dit thema wordt deels onder landelijke regie opgepakt. Op regionaal niveau dient dit in 2024 te worden opgepakt vanuit de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.7.4 Vereenvoudiging inkoop door te blijven investeren in kennis en leren en ontwikkelen.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG etc.
- Prioriteit en tijdsplan: laag. Dit thema wordt in eerste instantie onder landelijke regie opgepakt.

6.7.5 Verdergaand onderzoek naar merites van de taakgerichte variant.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdsplan: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau. Wel raakt dit de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.7.6 Naleving.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders etc.
- Prioriteit en tijdsplan: laag. Dit thema wordt in eerste instantie onder landelijke regie opgepakt.

6.7.7 Handreiking over tarieven en AMvB 'Reële prijzen Jeugdwet'.

	x	

- Status: De algemene maatregel van bestuur (AMvB) reële prijzen Jeugdwet treedt per 1 juli 2024 in werking. Dit thema sluit aan op het uitvoeren van de uitkomsten van de evaluatie raamovereenkomsten Jeugd (april 2024). In de huidige raamovereenkomsten (2022) is dit toegepast en onderdeel geweest van het kostprijsonderzoek door bureau HHM, dat in januari 2021 is opgeleverd.
- Ondersteuningsbehoefte:
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdsplan: midden. De AMvB dient na publicatie eerst regionaal getoetst te worden. Daarna wordt bepaald of hier een extra inzet op nodig is. Daarnaast is dit onderdeel van de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.7.8 Verdergaande vereenvoudiging aanbesteding en beperking inkoopmethode 'open house'.

Versterking governance van het stelsel en bedrijfsvoering van aanbieders.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG, aanbieders.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt onder landelijke regie opgepakt en vraagt geen extra inspanningen op regionaal niveau. Wel raakt dit de rode draad zorglandschap (paragraaf 5.4).

6.8 Verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring

6.8.1 Landelijke monitor

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG etc.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt in eerste instantie onder landelijke regie opgepakt.

6.8.2 Vaststellen indicatoren.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG etc.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt in eerste instantie onder landelijke regie opgepakt.

6.8.3 Verbeterde beschikbaarheid van financiële data met een verfijnde Iv3-indeling.

	x	

- Status: De Iv3-indeling is een informatievoorschrift dat voorschrijft op welk niveau gemeenten hun uitgaven dienen te verantwoorden. Met ingang van 2025 worden de taakvelden Wmo en Jeugd herzien, omdat de laatste wijziging die in 2023 is ingevoerd leidt tot grotere administratieve lasten bij gemeenten. Het is aan gemeenten om de gewijzigde Iv3-indeling op lokaal niveau te implementeren.
- Ondersteuningsbehoefte: Niet van toepassing.
- Inspanningen regionaal: Niet van toepassing.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG etc.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit wordt lokaal ingericht op basis van de Iv3-voorschriften 2025.

6.8.4 Verbinden van databronnen over aantallen en kosten.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG etc.

- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt in eerste instantie onder landelijke regie opgepakt.

6.8.5 Centrale en integrale data-infrastructuur en een gelijk speelveld.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG etc.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt in eerste instantie onder landelijke regie opgepakt.

6.8.6 Een datagedreven stelsel.

- Status: Dit thema wordt op landelijk niveau opgepakt, daarom kan er op regionaal niveau geen status worden bepaald.
- Ondersteuningsbehoefte: We zijn in afwachting van landelijke afspraken.
- Inspanningen regionaal: Nader te bepalen samen met regionale partijen.
- Externe partners: Rijksoverheid, VNG etc.
- Prioriteit en tijdspad: laag. Dit thema wordt in eerste instantie onder landelijke regie opgepakt.

Bijlage 1: Maatregelen uit landelijke handreiking

De handreiking [Uitvoering maatregelen Hervormingsagenda Jeugd](#) (weblink) is door de VNG gepubliceerd op 6 december 2023 en geeft een aantal handvatten om met de maatregelen aan de slag te gaan. Of en zo ja op welke wijze deze maatregelen toepasbaar zijn in de regio Noord-Limburg is onderdeel van de verdere uitwerking van het Implementatieplan Hervormingsagenda Jeugd Noord-Limburg. In het kader van de vraag waar we als regio aan moeten denken, zijn deze maatregelen in deze bijlage opgenomen.

1. *Jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties zijn in het vizier van gemeenten en kunnen rekenen op een integrale aanpak (6.1.5).*
 - ✓ Kies uit één of meerdere passende methode(n) voor invoeren domeinoverstijgend werken:
 - Doorbraakmethode (Instituut voor Publieke Waarden);
 - Maatwerkbudgetten;
 - Omgekeerde toets (Stimulansz);
 - Andere succesvolle methoden van domeinoverstijgend werken (zie richtinggevend kader voor Stevige Lokale Teams).
 - ✓ Creëer een netwerk van contactpersonen tussen verschillende gemeentelijke domeinen, waarbinnen bijvoorbeeld periodiek casuïstiekbesprekingen plaatsvinden en waarop gemeentelijke medewerkers kunnen terugvallen bij twijfel of obstakels.
 - ✓ Vraag aan netwerk contactpersonen om periodiek terugkerende knelpunten te identificeren en periodiek suggesties te doen voor aanpassingen aan beleid.
 - ✓ Regel privacybescherming, informatie- en gegevensdeling tussen verschillende gemeentelijke afdelingen en domeinen, en met externe partijen zoals zorgaanbieders en huisartsen. Houdt hierbij rekening met het wetsvoorstel Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams).
 - ✓ Inventariseer overlap met eerdere / andere activiteiten binnen de gemeente omtrent domeinoverstijgend werken om dubbel werk te voorkomen (bijv. IZA/GALA, Integraal Werken in de Wijk, etc.)
2. *Verbinding huisarts (6.3.3).*
 - ✓ Stel vaste contactpersonen bij de lokale teams aan en informeer bij huisartsenpraktijken wie namens de praktijk kan fungeren als contactpersoon om de samenwerking tussen gemeente/lokale team en huisarts te versterken. Het gaat om een naam en contactgegevens van een vast aanspreekpunt bij het lokale team of huisarts.
 - ✓ Leg een passende infrastructuur aan om goede informatie-uitwisseling met de contactpersonen te faciliteren en voorkom knelpunten rondom privacy. De contactpersonen zijn namelijk een actieve schakel tussen de huisarts, de sociale basisvoorzieningen en het lokaal team.
 - ✓ Ga in gesprek met huisartsen over de gewenste vorm van een verbindend persoon tussen huisarts, lokale team, en gemeente. Bespreek met huisartsen welke variant zij willen, rekening houdend met de bestaande schaarste die speelt op het gebied van de POH-GGZ. Maak afspraken met huisartsen wat gemeenten hiervoor moeten regelen.
 - ✓ Zorg dat de gewenste vorm wordt ingevoerd in de gemeente. Dat kan bijvoorbeeld door het lokale team aan het werk te zetten met een takenlijst.
 - ✓ Zet gezamenlijk met huisartsen in op de huisvesting van de ondersteuner jeugd vanuit de gemeente of de POH-GGZ met aandachtsgebied jeugd. Niet elke huisarts heeft hier namelijk ruimte voor beschikbaar.

- ✓ Organiseer een ondersteuningsstructuur (casuïstiekbesprekingen, intervisie en supervisie, deskundigheidsbevordering) voor de ondersteuner jeugd vanuit de gemeente of POH-GGZ met aandachtsgebied jeugd om doorverwijzingen en geboden jeugdhulp te bespreken.
 - ✓ Organiseer periodiek overleg tussen de gemeente (zowel beleidsmatig als vanuit het lokale team), de vertegenwoordiger van de huisartsengroep, de ondersteuner jeugd vanuit de gemeente of de POH-GGZ met aandachtsgebied jeugd, en eventueel andere lokale partijen, waarbij de onderlinge verwijzingen en relevante trends worden besproken binnen jeugdhulp en andere thema's.
3. *Versterken samenwerking met informele steun(figuren) (6.3.4).*
- ✓ Stel middelen voor maatwerkoplossingen in uw gemeente beschikbaar om bijzondere kosten die voor rekening van burgervogden komen te dekken (zie ook hoofdstuk 2 van de deze handreiking).
 - ✓ Kijk in uw regio of er een gemeente is die de voortrekker op dit onderwerp zou kunnen zijn waar de omliggende gemeenten op kunnen aansluiten.
 - ✓ Sluit aan bij de handreiking die in 2024 door de VNG gepubliceerd wordt met betrekking tot dit onderwerp.
4. *Handreiking over tarieven en AMvB 'Reële prijzen Jeugdwet' (6.7.7).*
- ✓ Houd bij toekomstige aanbestedingen (bijvoorbeeld bij verplichte regionale aanbesteding op basis van MR zorgvormen) rekening met verschil in kostprijzen voor kleine aanbieders en grotere 'systeempartijen'. Doe dit door de productstructuur in te richten en gericht kostprijsonderzoek te doen.
 - ✓ Zorg daarbij voor een goede onderbouwing voor differentiatie tussen zorgaanbieders en tarieven om discussie met zorgaanbieders over verschillende tarieven te voorkomen.
 - ✓ Sluit aan bij landelijke productstructuur en tariefafspraken (zodra deze beschikbaar zijn vanuit het traject standaardisering; dit zal wel nog enkele jaren duren, zie daarvoor het implementatieplan standaardisering).
5. *Verdergaande vereenvoudiging aanbesteding en beperking inkoopmethode 'open house'. Versterking governance van het stelsel en bedrijfsvoering van aanbieders (6.7.8).*
- ✓ Ten aanzien van submaatregel A (toestaan prijsconcurrentie): Richt je op de uitvoering van de submaatregel B en maatregel tariefdifferentiatie (zie hoofdstuk 5 van deze handreiking).
 - ✓ Ten aanzien van submaatregel B (aanpak onrechtmatigheid): Sluit u aan bij het 'Starterspakket toezichthouder rechtmatigheid Jeugdwet' dat de VNG in samenwerking met een aantal gemeenten ontwikkelde. Hierin staat ook een stappenplan opgenomen op basis van een uitspraak door de Centrale Raad van Beroep waarin de Raad bepaald heeft hoe een zorgvuldig onderzoek naar een aanvraag van jeugdhulp door gemeenten eruit moet zien. Zie ook kader met meer informatie hieronder. Nadere informatie over ondersteuning voor deze maatregel volgt vanuit VNG
 - ✓ Ten aanzien van submaatregel C (limiteren winsten): Richt je op de uitvoering van de maatregel tariefdifferentiatie (zie hoofdstuk 5 van deze handreiking).